

U Konjicu održana javna rasprava o SUO za kolektor i prečišćivač

01 February 2013

U velikoj sali Općine Konjic u ponedjeljak, 28.01.2013. godine sa početkom u 11:00 sati, održana je javna rasprava o Studiji utjecaja na okoliš; za kanalizacioni sistem i sistem za prečišćavanje otpadnih voda Općine Konjic. Javnu raspravu su vodili predstavnici Federalnog ministarstva okoliša i turizma (FMOIT) uz sudjelovanje predstavnika konsultantske kuće CETEOR, koji su izradili navedenu studiju, kao i predstavnici općinskih vlasti.

Raspravi su, od strane civilnog društva, pored članova udruženja Zeleni Neretva, također prisustvovali predstavnici drugih nevladinih organizacija, predstavnici pojedinih mjesnih zajednica i političkih subjekata, kao i predstavnici pojedinih privrednih subjekata sa područja općine Konjic.

Na samom početku javne rasprave skupu se obratio g-din Drago Đurković u ime FMOIT-a koji je prezentirao zakonsku osnovu za izdavanje okolinske dozvole. Potom je g-din Esad Omerović, kao predstavnik Općine Konjic prisutnima u kratkim crtama prezentirao idejno rješenje za izgradnju kolektora zajedno sa uređajem za prečišćavanje, nakon čega je g-đa Aida Muminović, predstavnik konsultantske kuće CETEOR, prezentirala urađenu Studiju uticaja na okoliš; (SUO) za dato postrojenje. U nastavku javne rasprave prisutni su veće interesovanje pokazali za sam projekat, nego li za Studiju utjecaja na okoliš; za kanalizacioni sistem i sistem za prečišćavanje otpadnih voda, te je znatan dio javne rasprave iao upravo u tom smjeru. Predstavnici udruženja Zeleni Neretva su još jednom iznijeli svoje primjedbe i sugestije kako na samu studiju, tako i na projekat izgradnje kanalizacionog sistema i sistema za prečišćavanje otpadnih voda. Posebno je skrenuta pažnja na bitnost monitoringa ispusnih voda u prvom redu iz industrijskih postrojenja, kao i voda koje će nastati nakon procesa prečišćavanja. Kompletno mišljenje Udruženja Zeleni Neretva Konjic na Studiju utjecaja na okoliš; za kanalizacioni sistem i sistem za prečišćavanje otpadnih voda Općine Konjic, a koje je pismeno dostavljeno na adresu FMOIT, može se pročitati u nastavku.

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Sektor za okolinske dozvole

Sarajevo

Konjic, 16.01.2013. g.

Broj: 02/01-13

Predmet: Studija uticaja na okoliš; za kanalizacioni i sistem za prečišćavanje otpadnih voda općine Konjic – mišljenje (Poziv na broj: UP-I-05/2-23-5-41/11)Poštovani,
Prije svega želimo da kažemo da su aktivnosti koje se poduzimaju na rješavanju problema otpadnih voda na području općine Konjic, u vidu izgradnje kanalizacionog sistema i sistema za prečišćavanje otpadnih voda izuzetno pozitivne. Smatramo da je potrebno podržati sve one aktivnosti koje će voditi adekvatnom i ekološki prihvatljivom rješavanju problema otpadnih voda na ovom području. Rješavanjem problema otpadnih voda i problema upravljanjem otpadom općina Konjic rješava dva izuzetno velika ekološka problema. Sa druge strane neophodno je sugerirati i na sve nepravilnosti, kao i moguće posljedice prilikom neispravnog planiranja i izgradnje ovog sistema te njegovog rada.

Studiju uticaja na okoliš; za kanalizacioni sistem i sistem za prečišćavanje otpadnih voda smo pronašli na web adresi Vašeg ministarstva. Budući da redovno učestvujemo u svim javnim raspravama na području općine Konjic iskreno se nadamo da ćemo u budućnosti obavijestiti pismenim putem od strane Vašeg ministarstva o održavanju javnih rasprava na području općine Konjic, kao što je to do sada i bio slučaj. Svjesni svoje odgovornosti i važnosti projekta za građane Konjica, te za vodotoke Neretve i Jablaničkog jezera, želimo Vam na mišljenje o navedenoj SUO zajedno sa primjedbama i sugestijama kako bismo pomogli iznalaženju optimalnog rješenja za upravljanje otpadnim vodama, te rehabilitaciji vodotoka na području općine Konjic, kao i zaštitu i zdravlja stanovnika.

Budući da smo SUO pronašli na web stranici Vašeg ministarstva, idejno rješenje za kanalizacioni sistem i sistem za prečišćavanje otpadnih voda nam nije bilo dostupno iako bi nam uvid u isto znatno olakšalo razumijevanje pojedinih dijelova SUO.

1. Uvod

Na osnovu SUO pronađene na stranici Vašeg ministarstva, te poznavanja problematike upravljanja otpadnim vodama, a posebno na području općine Konjic, želimo Vam na mišljenje o SUO za izgradnju kanalizacionog i sistema za prečišćavanje otpadnih voda na lokaciji Drecelj.

Iz dokumentacije (dokument naslovljen kao Studija utjecaja na okoliš; za kanalizacioni i sistem za prečišćavanje otpadnih voda Općina Konjic) može se vidjeti da je SUO rađena na osnovu idejnog rješenja koje je urađeno od strane Projektanta. Iako je SUO rađena krajem 2012. godine, projektno rješenje se odnosi na period 2008.-2038. godina, dok se uopće ne spominje ni okvirni period realizacije cjelokupnog projekta, a sve to može znatno uticati na značaj projekta, kao i svrsishodnost njegove realizacije u predviđenom obimu.

Također, želimo istaći da je SUO za planirani projekat jako skromno urađena te da ne prati ozbiljnost i važnost samog projekta.

2. Faza izgradnje kanalizacionog sistema i sistema za prečišćavanje otpadnih voda

Skoro kompletna kanalizaciona infrastruktura zajedno sa kolektorima, a koja je planirana da bude izgrađena u okviru ovog projekta, nalazi se u užoj zoni grada koja je u potpunosti urbanizirana, te ne posjeduje odlike prirodnih staništa. Budući da je izgradnja kanalizacionog sistema u znatnoj mjeri završena preostaje izgradnja

kolektora na lijevoj i desnoj obali, èija izgradnja zbog prostora izvoðenja ovih radova i njihovog obima neæe znaèajnije uticati na okoliš ovog podruèja, te æe uz adekvatne mjere zaštite, navedene u SUO uticaji na okoliš, biti neznaèajni.

Kada je u pitanju izgradnja sistema za preèišæavanje prikupljenih voda koja je planirana na lokalitetu koji se nalazi u naselju Drecelj, nizvodno od gradske jezgre, bitno je napomenuti da je cjelokupna izgradnja planirana na površini koja je u potpunosti izgraðena èovjekovom intervencijom u prostoru, te nema niti obrise prirodnog staništa. Poželjno je povesti raèuna da se objekti èija je izgradnja planirana na ovom podruèju arhitektonski uklapaju u okolni prostor i da ne remete vizuelni identitet podruèja, te ih kroz arhitektonska rješenja uèiniti „zelenim“. Ukoliko se oèekuje moguænost pojave neugodnih mirisa potrebno je zasaditi crnogorièna stabla oko postrojenja za preèišæavanje otpadnih voda koja bi znatno smanjila širenje eventualnih neugodnih mirisa na okolni prostor. Uz predviðene mjere zaštite koje su iznesene u sklopu SUO znaèajnji negativni uticaji na okoliš u periodu izgradnje sistema za preèišæavanje se ne oèekuju.

3. Faza eksploatacije kanalizacionog sistema i sistema za preèišæavanje otpadnih voda

U fazi eksploatacije kanalizacionog sistema i sistema za preèišæavanje otpadnih voda negativni uticaji na okoliš æe postojati, ali æe njihov uticaj biti znatno reduciran u odnosu na negativni uticaj koji danas, bez sistema preèišæavanja, otpadne vode èine u prvom redu ekosistemu Jablanièkog jezera, a onda i rijeke Neretve u njenoj gradskoj i prigradskoj zoni. Buduæi da æe unos otpadnih voda u rijeku Neretvu kao recipijenta biti sveden na minimum, oèekuje se unaprjeðenje u prvom redu ekoloških vrijednosti Jablanièkog jezera u odnosu na trenutno stanje.

4. Primjedbe i sugestije

Buduæi da je sistem za preèišæavanje otpadnih voda u svojoj završnoj, treæoj fazi, planiran na 15.000 ES, nije nam jasno na koji naèin æe se tretirati otpadne vode iz industrijskih postrojenja? Rijeka Neretva kao krajnji recipijent otpadnih voda sa podruèja grada æe biti zaštiaena kada su u pitanju otpadne vode iz domaæinstva, te stoga treba posebno povesti raèuna o otpadnim vodama iz industrije, a posebno metalopreraðivaèke industrije koja je zastupljena u Konjicu. Industrijske vode su znatan zagaðivaè na podruèju uže gradske zone i uzvodno od grada, te je iz tog razloga potrebno jasno definisati smjernice koje æe osigurati zaštitu rijeke Neretve kao recipijenta od zagaðenja iz industrijskih postrojenja. Ukoliko se industrijske otpadne vode ne budu adekvatno tretirale prije njihovog ispuštanja u recipijent, izgradnja kolektora zajedno sa postrojenjem za preèišæavanje otpadnih voda neæe poluèiti oèekivanim rezultatima kada je u pitanju zaštita vodotoka rijeke Neretve i Jablanièkog jezera.

Buduæi da kanalizacioni sistem u gradu Konjicu nije odvojen na oborinske i fekalne vode u toku velikih voda æe se vršiti direktno ispuštanje netretiranih otpadnih voda u recipijent. Da li su poznati vremenski periodi velikih voda u kollièinama koje su veæe od maksimalnog kapaciteta (Q_{max}) sistema za preèišæavanje, te da li je predviðeni kapacitet najoptimalnije rješenje u odnosu na prosjeèni i maksimalni dotok otpadnih voda u sistem za preèišæavanje u toku jedne godine?

Kapacitiranje postrojenja je izvršeno na dvije linije od po 60 l/s. Ukoliko je ukupni kapacitet sistema za preèišæavanje 120 l/s, da li je raspodjela na dvije linije jednakog kapaciteta energetski najoptimalnije rješenje?

Na podruèju utoka voda rijeke Neretve u Jablanièko jezero, na koti uspora, u proteklih par godina se redovno javlja pojava tzv. cvjetanja vode. Glavni razlog ove pojave su prekomjerne kolièine fosfora i azota u rijeci Neretvi koje se prelaskom u ekosistem stajajæice, Jablanièko jezero, manifestuju navedenom pojavom. Prema projektnom rješenju koje tretira SUO nije predviðeno tercijarno preèišæavanje voda, a upravo tercijarno preèišæavanje otpadnih voda bi garantovalo prihvatljive kolièine navedenih elemenata u vodenom ekosistemu. Potrebno je posvetiti maksimalnu paænju kollièinama ovih elemenata u vodi nakon njenog prolaska kroz sistem za preèišæavanje, te ukoliko vrijednosti budu preko dozvoljenih razmisliti o proširenju sistema za preèišæavanje i uvoðenju tercijarnog preèišæavanja otpadnih voda, jer tek tada æe sistem preèišæavanja otpadnih voda imati svoju punu funkciju.

Mulj koji æe nastati preèišæavanjem otpadnih voda MBR tehnologijom potrebno je odloæiti na odreðeni naèin. Bitno je znati što se sve moæe naèi u mulju koji æe nastati u ovom procesu, te shodno tome definisati konkretan plan upravljanja ovim produktom.

U SUO se navodi da podaci o monitoringu stanja voda uzvodno od Konjica nisu dostupni, iako se isti mogu naèi na stranici Agencije za vodno podruèje Jadranskog mora. Potrebno je uraditi detaljan monitoring u prvom redu rijeke Neretve i Jablanièkog jezera kao glavnih recipijenata, da bi se nakon puštanja u rad postrojenja za preèišæavanje otpadnih voda u potpunosti mogla pratiti efikasnost i efektivnost sistema za preèišæavanje otpadnih voda.

Potrebno je izraditi katastar zagaðivaèa u kom bi bio naveden naziv privrednog subjekta, vrsta djelatnosti koju obavlja, naèin ispuštanja otpadnih voda, da li se radi o ispuštanju otpadnih voda direktno u recipijent ili postoji neki prethodni tretman, te shodno tome napraviti i plan aktivnosti djelovanja pojedinih industrijskih pogona kada je u pitanju tretman otpadnih voda koje nastaju u industrijskim procesima. Ovo je posebno bitno uraditi kada se uzme u obzir efikasnost federalnih inspeksijskih organa odgovornih za ovu oblast.

Kao i kod svih intervencija u okolišu, tako i prilikom izgradnje navedenog kolektora sa sistemom za preèišæavanje vode kljuèna stvar jeste monitoring. Studija uticaja na okoliš ne predviða ko je ustanova koja æe da radi monitoring rada postrojenja, a od posebnog znaèaja je konstantni monitoring industrijskih otpadnih voda, buduæi da su industrijska postrojenja znaèajan zagaðivaè na ovom podruèju. Studija ostavlja otvoren prostor, te je potrebno definirati ko je odgovorna institucija za monitoring rada sistema za preèišæavanje vode, a posebno za monitoring kakvoæe otpadnih voda koje se ispuštaju iz industrijskih postrojenja.

Buduæi da je MBR tehnologija jedna od najnaprednijih tehnologija u ovoj oblasti, sa najmanjim uticajem na okoliš

sa jedne strane i sa jednom od najskupljih cijena instaliranja i održavanja postrojenja sa druge strane, postavlja se pitanje cijene usluge, što može predstavljati problem u radu zbog ekonomske situacije i civilizacijske zrelosti našeg društva.